

«СХВАЛЕНО»
Вченою Радою
навчально-наукового інституту
післядипломної освіти
«_23_»_червня_2023 р.
Протокол №_5_

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор закладу вищої
освіти з науково - педагогічної
роботи
доцент _____ Володимир
ХОДОРОВСЬКИЙ
«_»_ _____ 2023 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
циклу тематичного удосконалення лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»
Термін навчання– 2 тижні
Кафедра внутрішньої медицини
Тривалість навчання: 10 робочих днів (78 годин)

Лекцій	12
Семінарських занять	12
Практичних занять	24
Самостійної роботи	28
Залік	2
Всього годин	78
Робочих днів	10

Схвалено на засіданні кафедри внутрішньої медицини «_16_»_травня_2023 р. (протокол № 21)
Зав. кафедри внутрішньої медицини
д.мед.н., професор

Олександр ФЕДІВ

Схвалено на засіданні організаційно-методичної комісії з післядипломної освіти
«_17_»_травня_2023 р. (протокол № 2)

Голова організаційно-методичної комісії
з післядипломної освіти
доцент

Андрій БАМБУЛЯК

«СХВАЛЕНО»

Вченою Радою
навчально-наукового інституту
післядипломної освіти
«_23_»_червня_2023 р.
Протокол №_5_

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої
освіти з науково - педагогічної
роботи
доцент _____ Володимир
ХОДОРОВСЬКИЙ
«_»_____2023 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу тематичного удосконалення для лікарів «РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

Термін навчання – 2 тижні

Кафедра внутрішньої медицини

Мета: підвищити рівень знань і вмінь лікарів терапевтичного профілю, сімейних лікарів з актуальних питань реабілітації з використанням фізіотерапевтичних методів лікування захворювань внутрішніх органів.

№ п/п	Назва тем	Кількість годин				Разом
		Лекції	Семинари	Практичні заняття	Самостійна робота	
1.	Основи фізіотерапії	1	1	2	2	6
2.	Електротерапія. Використання постійного електричного струму.	2	1	4	4	11
3.	Електротерапія. Використання змінного електричного струму.	2	1	4	4	11
4.	Електромагнітне поле високої частоти. Ультразвук	1	2	2	2	7
5.	Фототерапія	1	1	2	4	8
6.	Магнітотерапія	1	1	4	2	8
7.	Інгаляційна терапія. Гіпокситерапія	1	1	2	4	8
8.	Теплолікування. Кріотерапія	2	2	2	4	10
9.	Водолікування	1	2	2	2	7
10.	Залік					2
11.	Всього	12	12	24	28	78
	Разом	12	12	24	28	78

Схвалено на засіданні кафедри внутрішньої медицини «_16_»_травня_2023 р. (протокол № 21)

Зав. кафедри внутрішньої медицини
д.мед.н., професор

Олександр ФЕДІВ

Схвалено на засіданні організаційно-методичної комісії з післядипломної освіти

«_17_»_травня_2023 р. (протокол № 2)

Голова організаційно-методичної комісії з післядипломної освіти
доцент

Андрій БАМБУЛЯК

Тематичний план лекцій
циклу тематичного удосконалення для лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

№ п/п	Теми лекцій	Кількість навчальних годин
1.	Основи застосування фізіотерапії. Природні та штучні лікувальні фактори.	1
2.	Лікування електричним струмом.	2
3.	Лікування магнітним та електромагнітним полем.	2
4.	Застосування механічних коливань з лікувальною метою.	1
5.	Фототерапія у лікуванні внутрішніх хвороб.	1
6.	Галотерапія. Гіпокситерапія. Інгаляційна терапія.	1
7.	Теплолікування. Кріотерапія.	1
8.	Водолікування.	1
9.	Застосування з лікувальною метою преформованих факторів навколишнього середовища.	2
	Всього	12

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
Практичних занять циклу тематичного удосконалення для лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість навчальних годин
1.	Організація роботи відділення та кабінету фізіотерапії обласної клінічної лікарні. Організація роботи лікаря-фізіотерапевта відділення та поліклініки.	2
2.	Виявлення хворих, що підлягають лікуванню фізіотерапевтичними методами.	2
3.	Загальні та місцеві показання та протипоказання до фізіотерапевтичного лікування.	4
4.	Принципи надання невідкладної допомоги при ураженні електричним струмом та ускладненнях, що виникли внаслідок неправильного та необґрунтованого застосування фізіотерапевтичних методів лікування.	2
5.	Застосування фізіотерапевтичних методів лікування хворим пульмонологічного профілю.	4

6.	Застосування фізіотерапевтичних методів лікування хворим ревматологічного та кардіологічного профілю.	4
7.	Застосування фізіотерапевтичних методів лікування хворим нефрологічного профілю.	2
8.	Застосування фізіотерапевтичних методів лікування хворим гастроентерологічного профілю.	2
9.	Застосування фізіотерапевтичних методів лікування хворим з поєднаною патологією та хворим похилого віку.	2
	Всього	24

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
семінарських занять циклу тематичного удосконалення для лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

№ п/п	Теми семінарських занять	Кількість навчальних годин
1.	Основи фізіотерапевтичного впливу на організм.	1
2.	Лікування електричним струмом. Гальванізація. Електрофорез.	1
3.	Лікування магнітним полем. Біофізичні основи магнітотерапії.	1
4.	Лікування електромагнітними полями. Індуктотермія. УВЧ.	2
5.	Лікування механічними коливаннями. Ультразвукова терапія.	1
6.	Фототерапія. Біофізичні основи фототерапії.	2
7.	Інгаляційна терапія. Аерозольна терапія. Аерофітотерапія.	1
8.	Теплолікування. Парафінолікування.	1
9.	Водолікування. Лікувальні душі, ванни.	2
	Всього	12

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
тем для самостійної роботи циклу тематичного удосконалення для лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

№ п/п	Теми семінарських занять	Кількість навчальних годин
--------------	---------------------------------	-----------------------------------

1.	Природні та штучні фактори фізіотерапевтичної дії. Основні показання та протипоказання до застосування фізіотерапевтичних методів лікування. Фізіотерапевтичний відбір хворих у відділеннях.	4
2.	Лікування електричним струмом. Діадинамотерапія. Ампліпульстерапія. Інтерференційна терапія. Електродіагностика. Ультратонтерапія. Дарсонвалізація.	4
3.	Лікування магнітним полем. Лікування постійним магнітним полем. Низькочастотна магнітотерапія. Високоінтенсивна імпульсна магнітотерапія.	2
4.	Лікування електромагнітними полями. Дециметровохвильова терапія. Сантиметровохвильова терапія. Міліметровохвильова терапія. Франклінізація.	4
5.	Лікування механічними коливаннями. Ультрафонофорез лікарських засобів. Вібротерапія. Екстракорпоральна ударно-хвильова терапія.	2
6.	Фототерапія. Лазерна терапія. Лікувальне застосування інфрачервоного та видимого випромінювання. Лікувальне застосування ультрафіолетового випромінювання.	4
7.	Галотерапія. Гіпокситерапія. Інгаляційна терапія. Аероіонотерапія. Аерозольна терапія. Аерофіторерапія.	2
8.	Теплолікування. Озокеритолікування. Нафталанолікування. Пелоїдотерапія. Кріотерапія.	2
9.	Водолікування. Підводне витягування хребта. Підводний душ-масаж. Питний режим застосування мінеральних вод. Мінеральні води України.	4
	Всього	28

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з запобіганням, стабілізацією, поліпшенням або відновленням порушень структур та функцій організму, обмеженням активності та участі, що виникли внаслідок різних хвороб та травм, впливу факторів контексту; провадити адміністративну, наукову та освітню діяльність в умовах комплексності та невизначеності.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до професійної діяльності з урахуванням принципів академічної доброчесності на основі етичних норм, поваги до культурної, етнічної, релігійної, гендерної і соціальної різноманітності, із зобов'язанням зберігати конфіденційність та гідність пацієнта.</p> <p>ЗК 02. Здатність до міжособистої взаємодії та комунікації як усно, так і письмово з пацієнтами, його родиною або представниками, колегами та іншими експертами, членами міждисциплінарної команди.</p> <p>ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення, визначення, аналізу, перевірки та документування отриманої інформації з різних джерел, врахування думки колег та інших експертів.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 05. Здатність до організації роботи колективу в розв'язанні актуальних професійних завдань; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 06. Здатність до аналізу та критичного ставлення до своєї діяльності, до планування та здійснення постійного особистого та професійного розвитку, як лікаря, науковця та викладача.</p> <p>ЗК 07. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 08. Здатність до навчання пацієнта, членів його родини та представників, членів мультидисциплінарної команди, інших фахівців, лікарів-інтернів.</p> <p>ЗК 09. Здатність до професійної діяльності, що заснована на науково обґрунтованих доказах, брати участь у наукових дослідженнях та клінічних випробуваннях, підготовці робіт до публікації.</p> <p>ЗК 10. Здатність до професійної діяльності з урахуванням сучасного законодавства України.</p>

<p>Організаційно-управлінські компетентності (ОУК)</p>	<p>ОУК 01. Здатність адаптуватися до нових умов і ситуацій та спроможність автономно діяти у них.</p> <p>ОУК 02. Спроможність до роботи у команді, зокрема у міждисциплінарній та інтернаціональній.</p> <p>ОУК 03. Комунікативна компетентність: спроможність до ефективної професійної та міжособистісної комунікації, вміння спілкуватися з людьми з особливими потребами, дітьми та особами літнього віку.</p> <p>ОУК 04. Лідерство у розробці та впровадженні інновацій та їх використання у професійній діяльності.</p> <p>ОУК 05. Продемонструвати особисту відповідальність та залучати інших осіб до роботи з метою покращення системи надання допомоги пацієнтам</p> <p>ОУК 06. Вміння визнавати власні помилки та запобігати, мінімізувати негативні наслідки.</p> <p>ОУК 07. Демонстрування лідерських навичок, вміння приймати рішення та брати на себе відповідальність за управління ситуацією, вміння делегувати завдання іншим членам команди.</p> <p>ОУК 08. Спроможність до організації правового забезпечення та менеджменту професійної діяльності.</p> <p>ОУК 09. Здатність виконувати професійні обов'язки в умовах численних конкуруючих вимог</p> <p>ОУК 10. Реагувати на комплексні медичні проблеми кожного пацієнта і населення в цілому, працюючи з ними на високопрофесійному рівня для досягнення ефективних результатів діяльності системи охорони здоров'я.</p>
<p>Професійні компетентності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Здатність відповідно до МКФ визначати проблеми, пов'язані з порушенням структури та функцій, обмеженням активності та участі пацієнта, вплив контекстуальних факторів.</p> <p>ПК 2. Здатність до роботи у мультидисциплінарній реабілітаційній команді як члена або керівника.</p> <p>ПК 3. Здатність обстежувати осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією клінічними, функціональними та інструментальними методами.</p> <p>ПК 4. Здатність оцінювати отримані результати під час обстеження і встановлювати клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта відповідно до МКФ, враховуючи ступінь порушення структури та</p>

	<p>функцій, обмеження активності та участі, впливу факторів контекста (особистісних характеристик) та факторів оточуючого середовища.</p> <p>ПК 5. Здатність прогнозувати результати реабілітаційного менеджменту.</p> <p>ПК 6. Здатність планувати програму реабілітаційних втручань, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму втручань, або компоненти індивідуальної програми реабілітації на основі доказових практик.</p> <p>ПК 7. Здатність провадити реабілітаційні втручання для осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.</p> <p>ПК 8. Здатність оцінювати результати застосування реабілітаційного менеджменту, контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта та цілям фізичної реабілітації.</p> <p>ПК 9. Здатність працювати як науковець та адміністратор, застосовуючи сучасні науково обґрунтовані дані у професійній діяльності.</p> <p>ПК 10. Здатність працювати як викладач та керівник клінічних практик та/або навчання на базі стажування лікарів-інтернів.</p> <p>ПК 11. Здатність займатися підприємницькою діяльністю у фізичній та реабілітаційній медицині.</p> <p>ПК 12. Здатність до виявлення та відповідного ведення/перенаправлення пацієнта в умовах невідкладної медичної допомоги</p>
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Володіти фаховими знаннями, вміннями, навичками при виконанні практичної діяльності в галузі внутрішньої медицини.</p> <p>ПРН 2. Здатність демонструвати високий ступінь самостійності, відповідальності при веденні хворих терапевтичного профілю.</p> <p>ПРН 3. Вміти визначити і правильно розставити пріоритети проблем, які необхідно вирішити під час роботи з пацієнтами терапевтичного профілю.</p> <p>ПРН 4. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.</p> <p>ПРН 5. Вміти генерувати нові ідеї чи процеси у передових контекстах професійної діяльності.</p> <p>ПРН 6. Пояснювати принципи, специфічність та адекватність методів дослідження, інформативність отриманих результатів.</p>

	<p>ПРН 7. Впроваджувати результати наукових досліджень у медичну терапевтичну практику.</p> <p>ПРН 8. Доповідати, вести дискусію на клінічних та патолого-анатомічних конференціях на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 9. Демонструвати безперервний саморозвиток та самовдосконалення інтелектуального, професійного та загальнокультурного рівня, самореалізацію.</p> <p>ПРН 10. Організувати лікувальний процес, оцінювати його ефективність, рекомендувати шляхи вдосконалення.</p> <p>ПРН 11. Мати навички міжособистісних взаємодій у медичному середовищі, організувати роботу колективу, формуючи чіткі правила комунікації всередині та сприятливий мікроклімат для конструктивної взаємодії учасників.</p> <p>ПРН 12. Ефективно спілкуватися, ділитися інформацією за допомогою електронних медичних карт або інших цифрових технологій.</p> <p>ПРН 13. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, їх родичами, колегами по роботі.</p> <p>ПРН 14. Дотримуватися професійної доброчесності, нести відповідальність за результати лікування, профілактики, реабілітації.</p>
--	--

ПЕРЕЛІК
навиків та умінь з фізіотерапії циклу тематичного удосконалення
для лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

1. Оцінка клінічних даних з метою направлення хворих пульмонологічного відділення для призначення фізіотерапевтичного лікування;
2. Оцінка клінічних даних з метою направлення хворих гастроентерологічного відділення для фізіотерапевтичного лікування;
3. Оцінка клінічних даних з метою направлення хворих нефрологічного відділення для призначення фізіотерапевтичного лікування;
4. Оцінка клінічних даних з метою направлення хворих ревматологічного відділення для призначення фізіотерапевтичного лікування;
5. Оцінка клінічних даних з метою направлення хворих з поєднаною терапевтичною патологією для фізіотерапевтичного лікування;
6. Оцінка клінічних даних з метою направлення хворих похилого та старечого віку для призначення фізіотерапевтичного лікування;
7. Загальні та місцеві показання та протипоказання до проведення фізіотерапії;
8. Методи надання невідкладної допомоги при ураженні електричним струмом, колапсі, гіпертонічному кризі, анафілактичному шоці.

Критерії оцінки знань та вмінь
на циклі тематичного удосконалення для лікарів
«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

Рівень знань та вмінь оцінюється диференційовано з урахуванням ступеня опанування лікарем теоретичних знань, практичних навиків, які передбачені навчальною програмою.

Оцінка **«успішно складено»** ставиться лікарю, який глибоко і досконало засвоїв теоретичний матеріал, правильно проводить відбір хворих для фізіотерапевтичного лікування, уміє визначати тактику призначення фізіотерапевтичного лікування хворим з поєднаною терапевтичною патологією, знає протипоказання та показання до диференційованого застосування фізіотерапевтичних методів лікування.

Оцінка **«не складено»** ставиться лікарю, який не знає значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок під час відповіді, в т.ч. у конкретних клінічних ситуаціях при обстеженні хворого та наданні йому невідкладної допомоги під час ускладнень при проведенні фізіотерапевтичних

процедур, припускається грубих помилок при відборі хворих до проведення фізіотерапевтичного лікування..

**Методика проведення заліку за результатами циклу тематичного
удосконалення для лікарів**

**«РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»**

I етап: вирішення тестового контролю;

II етап: контроль практичних знань та навичок;

III етап: співбесіда викладача та слухачів, яка має за мету проведення контролю засвоєння теоретичних знань та визначення мотивації щодо подальшої самостійної роботи з літературою для удосконалення знань з фізіотерапії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Фізіотерапія : підручник / за ред. проф., д. мед. н. О. А. Владимірова, проф., д. мед. н. В. В. Єжова, з. д. н. РФ, проф., д. мед. н. Г. М. Пономаренко. – К.: Формат, 2015. – 432 с.
2. Владиміров О.А., Владимірова Н.І., Гончарова А.В. Фізична реабілітація в гінекології /Навч. посібник. – К., 2017. – 80 с
3. Владиміров О.А., Владимірова Н.І., Марченко О.К. та ін. Фізична реабілітація в акушерстві /Навч. посібник.- К., 2016. – 100 с.
4. Владиміров О.А., Владимірова Н.І., Єжов В.В., Марченко О.К., Андріяшек Ю.І. Лікувальна дозована нордична ходьба як нова сучасна форма ЛФК у санаторно-курортному оздоровленні вагітних. Метод. рекомендації.—К., 2018.—27 с.
5. Самосюк І.З., Копчак С.К., Губенко В.П., Федоров С.М., Чудна Р.В., Чмир О.С. Лікувальні види масажу в лікуванні та профілактиці бронхіальної астми. Навч.-метод. посібник. - Київ: СПД «КВК», 2017. – 128 с.
6. Відновлювальне лікування хворих з диспластичною та дегенеративно-истрофічною патологією кульшових суглобів (за ред. К.Д. Бабова, Н. Г. Ніколаєвої, І.В. Рой), посібник, ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України», Одеса -2015
7. Зозуля І.С., Головченко Ю.І., Онопрієнко О.П. Інсульт. Тактика, стратегія ведення, профілактика, реабілітація та прогнози(посібник для лікаря-практика). -К.: Світ Успіху, 2017. – 320 с.
8. Курорти та санаторії України / під ред . К.Д. Бабова, В.В. Єжова, О.М. Торхтіна. – К.: Фолігрант, 2015. – 429 с.
9. Юсупалієва М.М., Шатров А.О., Єжов В.В. Савченко В.М. та співавт. Диференційоване застосування методів фізіотерапії в комбінації з гіпоксично-гіперкапнічною стимуляцією при хронічному обструктивному захворюванні легенів. -Методичні рекомендації. – К., 2017.- 20 с.
10. Юшковська О.Г. Фізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця. Монографія) –Одеса: «Видавництво ВМВ», 2014. –224с
11. Cleland J.A., Koppenhaver S. Netter's orthopaedic clinical examination: an evidence-based approach. — Second edition. –Sanders Elsevier. –2016. – 561 p.
12. Levit K. Manipulative Therapy. Musculoskeletal Medicine. – Churchill Livingstone Elsevier. – 2017. – 436 p.
13. Mobility in Context: Principles of Patient Care Skills. - 1st Edition. by Charity Johansson PT PhD GCS (Author), Susan Chinworth PT PhD (Author): by F. A. Davis Company, 2018 – 459p.

14. Occupational Therapy Toolkit, written and illustrated by Cheryl A. Hall
OT/L: 2017 – 630p.

Схвалено на засіданні кафедри внутрішньої медицини «_16_»_травня_2023
р. (протокол № 21)

Зав. кафедри внутрішньої медицини
д.мед.н., професор

Олександр

ФЕДІВ

Схвалено на засіданні організаційно-методичної комісії з післядипломної
освіти

«_17_»_травня_2023 р. (протокол № 2)

Голова організаційно-методичної комісії
з післядипломної освіти

доцент

Андрій БАМБУЛЯК